

RODŽERS ZELAZNIJS

AMBERAS HRONIKAS
OTRĀ GRĀMATA

VIENRADŽA ZĪME
OBERONA ROKA
HAOSA GALMS

NO ANGLŪ VALODAS TULKOJIS
ULDIS ŠĒNS

IZDEVNIECĪBA
PROMETEJS

UDK 821.111(73)-312.9

Ze375

Roger Zelazny

THE CHRONICLES OF AMBER: Volume 2

SIGN OF THE UNICORN

Copyright © 1975 by Amber Ltd, LLC

HAND OF OBERON

Copyright © 1976 by Amber Ltd, LLC

COURTS OF CHAOS

Copyright © 1978 by Amber Ltd, LLC

The moral right of the author has been asserted.

All rights reserved.

Translation copyright © 2024

Šis ir daiļliteratūras darbs. Visas personas, organizācijas un notikumi, kas aprakstīti šai romānā, ir autora iztēles auglis.

Visas šī darba tiesības ir aizsargātas. Izdevumu reproducēt, kopēt vai citādi pavairot un izplatīt bez apgāda rakstiskas atļaujas ir aizliegts.

Izdevniecība *Prometejs*

SIA "Prometejs AB", Tiltā ielā 20

www.prometejs.lv

No angļu valodas tulkojis *Uldis Šēns*

Redaktori *Ilze Jansone, Andris Bekmanis*

Korektore *Austra Pudāne*

Vāka dizaina autors *Kaovjets Ngujens*

© Tulkojums latviešu valodā, izdevniecība *Prometejs*, 2025

© Pēteris Jankavs, tulkojums no dāņu valodas 413. lpp.

(Kārena Bliksena, "Septiņi romantiski stāsti")

ISBN 978-9934-553-97-4

Grāmata iespiesta SIA *Jelgavas tipogrāfija*

V I E N R A D Ź A   Z Ī M E

I. NODAĻA

Nelikdamies zinīs par jautājumiem zirgu puīša acīs, es nocēlu satīto baismo nastu un nodevu zirgu, lai to aprūpētu un apkoptu. Mans apmetnis, kurā bija ietīta nešļava, lāgā nespēja noslēpt tās saturu, taču es mierīgi pārmetu ļengano ķermeni pāri plecam un smagiem soļiem vilkos uz pils sētas durvju pusi. Drīzumā elle pagērēs nomaksāt kārtējo rēķinu.

Pagājis garām kareivju mācību laukumam, nonācu uz celiņa, kas veda uz pils dārzu dienvidu galu. Jo mazāk ziņkārīgu acu, jo labāk. Protams, arī te mani var pamanīt, bet tas nebūtu tik savādi kā pils priekšā, kur vienmēr grozās lērums ļautiņu. Sasodīts!

Un, vēlreiz, sasodīts! Par nepatīkšanu trūkumu es nebūt nevarēju gausties. Bet tā acīmredzot notiek — kam ir, tam tiek dots. Kaut kāds salikto procentu garīgais paveids, tā sakot.

Dārza tālākajā galā pie strūklakas slaistījās daži liekēži. Starp krūmiem netālu no celiņa staigāja pāris sargu. Ieraudzījuši mani tuvojamies, tie īsi apspriedās un uzsvērti lūkojās uz citu pusi. Apdomīgi puīši.

Es: atgriezies pēc nepilnas nedēļas. Daudz jautājumu: joprojām neatrisināti. Amberas galms: pilns aizdomu un nemiera. Nu piedevām nāve, kas vēl vairāk apdraudēja īso neizdevušos brīdi pirms Korvina I (manis) valdīšanas sākuma.

Tagad laiks paveikt to, ko būtu pienācies darīt nekavējoties. Bet tolaik bija tik daudz darāmā, kas jāpabeidz uzreiz, jau no sākta gala. Neba jau biju laiskojies, tā pašam šķita. Es biju noteicis prioritātes un rīkojies saskaņā ar tām. Taču tagad...

Šķērsojis dārzu, no ēnas iznācu slīpi krītošajos rietošās saules staros. Lieliem soļiem kāpu augšup pa platajām ieliektajām kāpnēm. Man ieejot pilī, sargs izstiepās miera stājā. Pa aizmugurējām kāpnēm uztrausos uz otro stāvu. Tad uz trešo.

Labajā pusē gaitenī no saviem apartamentiem iznāca mans brālis Randoms.

“Korvin!” viņš uzsauc, pētīdams manu seju. “Kas lēcies? Es tevi redzēju no balkona un...”

“Iekšā!” es attraucu, pamezdams ar skatienu. “Mums būs apspriede zem četrām acīm. Tūlīt pat.”

Viņš pavilcinājās, uzlūkodams tīstokli man uz pleca.

“Paiesimies divas istabas tālāk,” viņš aicināja. “Labi? Šobrīd te ir Vialle.”

“Lai notiek.”

Viņš soļoja man pa priekšu un atvēra durvis. Iegājis nelielajā viesistabā, es sameklēju piemērotu vietu un nosviedu ķermeni uz grīdas.

Randoms blenza uz nešļavu.

“Kas man jādara?” viņš jautāja.

“Attin precī,” es ieteicu, “un paskaties pats.”

Nometies ceļos, brālis atlocīja apmetni. Tad atkal savīstīja.

“Beigts un pagalam,” viņš secināja. “Kur problēma?”

“Tu neskatījies pietiekami vērīgi,” es aizrādīju. “Pavelc nost acs plakstiņu. Atver muti un aplūko zobus. Satausti dzelkšņus uz delnu virspuses. Saskaiti pirkstu locītavas. Un tad prašņā, kur ir problēma.”

Randoms rīkojās kā likts, bet ar mirušā plaukstu apskati bija gana — viņš mitējies palocīja galvu.

“Skaidrs,” brālis novilka. “Es atminos.”

“Sarunāsim, ka atminēsies skaļi.”

“Tie bija Floras mājā...”

“Nē, tur *es* pirmo reizi ieraudzīju šādas radības,” es iebildu. “Taču tie meklēja tevi. Es tā arī nenoskaidroju iemeslu.”

“Gluži pareizi,” viņš atzina. “Man tā arī neradās izdevība izstāstīt. Pārāk īsu laiku bijām kopā. Dīvaini... No kurienes šis uzkūlies?”

Nedaudz apjucis svārstījos — izspiest no viņa patiesību vai izklāstīt paša piedzīvoto. Vīrsroku guva otrs, jo manis stāstāmais bija norisinājies pavisam nesen.

Nopūties iegrimu krēslā.

“Nupat esam zaudējuši vēl vienu brāli,” es iesāku. “Kains ir nogalināts. Es uzrados nedaudz par vēlu. Viņu nokāva šī radība — cilvēkveidīga. Skaidri saprotamu iemeslu dēļ es to gribēju sagūstīt dzīvu. Tomēr tas diezgan sīvi pretojās. Man nebija dižas izvēles.”

Randoms klusi nosvilpās un apsēdās krēslā iepretī man.

“Skaidrs,” viņš tikko dzirdami noteica.

Es cieši dzēlos ar skatienu viņa sejā. Vai nule maniju atblāzmojam smaidu, kas vilcinādamies gaida tādu pašu pavidam manā sejā? Pilnīgi iespējams.

“Nē,” es kategoriski liedzos. “Tādā gadījumā es būtu nodrošinājies, lai pēc iespējas nerastos šaubas par manu nevainību. Es stāstu tīru patiesību.”

“Lai būtu,” viņš attrauca. “Kur Kains palicis?”

“Ierakts zem velēnu kārtas netālu no Vienradža birzs.”

“Aizdomas mostas gluži vai dabiski,” Randoms sprieda. “Jo īpaši pārējo acīs.”

Pamāju.

“Es zinu. Taču šimbrīžam nācās paslēpt liķi un aplāt. Es nevarēju tā vienkārši atgādāt viņu šurp, lai te sāktu atgaiņāties no jautājumu krusās. Vismaz pagaidām, kamēr neesmu noskaidrojis svarīgus faktus, kas ir tavā prātā.”

“Labi,” viņš teica. “Nezinu gan, cik tie ir svarīgi, bet tu dabūsi tos dzirdēt. Klau, neatstāj mani neziņā, ja? Kā tas notika?”

“Uzreiz pēc pusdienām,” es stāstīju. “Ieturējos lejā, ostā, kopā ar Džerārdū. Pēc tam Benedikts ar savu trumpja kārti atgādāja mani augšā, pilskalnā. Atgriezies savās istabās, atradu zīmīti, kas acīmredzot bija pastumta zem durvīm. Tajā bija lūgums vēlāk pēcpusdienā tikties diviem vien Vienradža birzī. Un to bija parakstījis Kains.”

“Vai tā zīmīte tev vēl ir?”

“Ir.” Es izzvejoju to no kabatas un pasniedzu viņam. “Lūdzu!”

Randoms to izpētīja un pakratīja galvu.

“Nevaru droši pateikt,” viņš sprieda. “Tas *varētu* būt viņa rokraksts — ja būtu rakstīts steigā, tomēr diez vai.”

Paraustīju plecus. Paņēmis zīmīti atpakaļ, salocīju to un ieliku kabatā.

“Lai nu kā, es mēģināju sazināties ar viņu caur savu trumpja kārti, lai aiztaupītu sev jājienu. Bet viņš neatbildēja. Nospriedu, ka tas tādēļ, lai paturētu slepenībā viņa atrašanās vietu, ja tas būtu tik svarīgi. Tāpēc kāpu zirgam mugurā un devos ceļā.”

“Vai kādam minēji, kur dodies?”

“Nevienam pašam. Es gan nospriedu zirgu pienācīgi izvingrināt, tālab trencu visai straujos aulekšos. Pašu notiekošo es neredzēju, vienīgi pamanīju Kainu guļam zālītē, kolīdz biju iejājis bīrzītē. Viņam bija pārgriezta rīkle. Gabaliņu tālāk manīju kustamies krūmus. Panācu to radījumu, bruku virsū un cīniņa gaitā biju spiests viņu nobeigt. Nekādās sarunās mēs neiesaistījāmies.”

“Esi pārliecināts, ka nogrābi īsto?”

“Tik pārliecināts, cik vien šādos apstākļos var būt. Pēdas veda atpakaļ pie Kaina. Uz tā apgērba bija svaigas asinis.”

“Iespējams, pašā.”

“Aplūko kārtīgi. Miesā nav brūču. Es pārlauzu viņam sprandu. Skaidrs, ka es atminējos, kur iepriekš esmu redzējis ko līdzīgu, tāpēc taisnā ceļā atgādāju viņu pie tevis. Taču, pirms tu man par to stāsti, te vēl viens pierādījums — var teikt, izšķirošais.” Es izvilku otro zīmīti un pasniedzu brālim. “To es atradu pie šī radījuma. Pieņemu, ka zīmīti tas bija pievācis no Kaina.”

Randoms izlasīja zīmītē rakstīto, pamāja un atdeva atpakaļ.

“Tevis sūtīts lūgums Kainam tur satikties. Jā, saprotu. Lieki teikt...”

“Lieki teikt,” es pabeidzu. “Un tas patiešām mazliet līdzinās manam rokrakstam — vismaz no pirmā acu uzmetiena.”

“Jājautā, kas būtu noticis, ja tu būtu tur nonācis pirmais.”

“Droši vien nekas,” es atbildēju. “Šķiet, ka man bija paredzēts būt grēkāzim. Āķīgākais bija mūs tur nogādāt pareizā secībā, un tā, lai es mazliet nokavētu notikušā pirmo cēlienu.”

Viņš pamāja.

“Nemot vērā to, cik īsā laika sprīdī tas paveikts,” viņš gudroja, “vai-nīgaais būtu jāmeklē šepat, pili. Ir kāda doma?”

Nosprauslājies pasniedzos pēc cigaretes. Aizdedzināju to un atkal pasmējos.

“Es tikko atgriezos. Tu visu laiku uzturējies te,” es norādīju. “Kurš mani šobrīd neieredz visvairāk?”

“Kutelīgs jautājums, Korvin,” viņš paziņoja. “Uz tevi zobs tajā vai citā jautājumā ir visiem. Parastos apstākļos es izvīrītu Džulianu. Taču šajā gadījumā tas neiet krastā.”

“Kāpēc ne?”

“Abi ar Kainu bija skaisti sadziedājušies. Jau gadiem ilgi. Viens otru sargāja un atbalstīja, kopā izklaidējās. Visnotaļ satuvinājušies. Džulians ir auksts un sīkumains, un tik nešpetns, cik tava atmiņa vēsta. Ja vien viņam kāds simpatizēja, tad tikai Kains. Negribētu ticēt, ka viņš būtu tā izrīkojies ar Kainu — pat tad, ja nolūks būtu uzvelt vainu tev. Beigu beigās — ja tāds tiešām būtu bijis viņa mērķis, tam varētu atrast atliku likām citu paņēmieni.”

Nopūtos. “Kurš nākamais sarakstā?”

“Es nezinu. Es nūdien nezinu.”

“Labi. Tavos ieskatos — kādas būs sekas?”

“Esi sprukās, Korvin. Varēsi taisnoties, kā gribi — visi tikpat rādīs ar pirkstu uz tevi.”

Ar galvas mājieni pametu uz liķa pusi. Randoms paskurināja galvu.

“Tas tikpat mierīgi varētu būt kāds nabaga nelga, kuru tu izraki no Ēnas, lai uzvelt vainu.”

“Saprotu,” es teicu. “Dīvaini sagadījies — atgriezos Amberā tieši piemērotākajā brīdī, lai nostādītu sevi kādam izdevīgā pozīcijā.”

“Tieši īstajā brīdī,” piekrita Randoms. “Tev pat nenācās nogalināt Ēriku, lai iegūtu kāroto. Tas bija laimīgs gadījums.”

“Jā. Tik un tā — nav noslēpums, ka tieši tāds bija mans ierašanās nolūks, un ir tikai laika jautājums, līdz mani karavīri — svešzemnieki, jo sevišķi tie, kas bruņoti un izmitināti Amberā, — sāks vietējos izraisīt

spēcīgu neapmierinātību. Pagaidām no tā mani glābj tikai āreja apdraudējuma iespējamība. Piedevām mani tur aizdomās par citiem nodarījumiem, kurus it kā esmu pastrādājis vēl pirms atgriešanās — piemēram, noslepka-vojis Benedikta kalpus. Tagad vēl šis...”

“Jā,” atzina Randoms. “Tas man ienāca prātā, kolīdz tu man pastāstīji. Kad jūs ar Bleizu pirms vairākiem gadiem devāties uzbrukumā Ambe-rai, Džerārds daļu flotes aizvāca no jūsu maršruta. Turpretim Kains ar saviem kuģiem jums uzbruka un izklīdināja jūsu floti. Tagad, kad Kaina vairs nav, es pieņemšu, ka tu uzticēsi flotes vadību Džerārdam.”

“Kuram gan citam? Viņš ir vienīgais, kuram šis darbs ir spēkam.”

“Neraugoties uz?...”

“Jā, neraugoties uz to. Piekrītu. Ja es gribētu kādu nogalināt, lai nostiprinātu savas pozīcijas, tad Kains būtu loģiska izvēle. Tā ir patiesība, īsta un apsūdzība.”

“Kā tu to ierosini risināt?”

“Iztāstīt visiem, kas notika īstenībā, un raudzīt izošnāt, kas aiz tā patiesībā slēpjas. Tev būtu labāki ieteikumi?”

“Es laužu galvu, kā varētu nodrošināt tev alibi. Bet neizskatās daudzsoļi.”

Papurināju galvu.

“Mēs ar tevi esam pārāk sabrāļojušies. Lai cik necaursitams būtu mūsu saskaņotais alibi, visticamāk, panāksim vienīgi pretēju efektu.”

“Vai esi apsvēris iespēju uzņemties vainu?”

“Esmu. Bet aizbildināties ar pašaizsardzību šoreiz nevarēs. Ja pārgriezta rīkle, tad upuris ir ticis pārsteigts negaidot. Un man nav drosmes ķerties pie citiem līdzekļiem: sagrābstīt nepatiesus pierādījumus, ka viņam aiz ādas bijis kaut kas nelabs, un dievoties, ka es to paveicu Amberas labad. Es kategoriski atsakos nepatiesi uzņemties vainu ar šādiem nosacījumiem. Turklāt tas man piedotu nelabu smārdi.”

“Toties tu iegūtu skarba vīra slavu.”

“Manis paredzētajai nākotnes kārtībai šāda tipa skarbā slava nav piemērota. Nē, tas ir izslēgts.”

“Tad esam apskatījuši visu — nu, gandrīz visu.”

“Kāpēc tu saki, ka gandrīz?”

Samiedzis acis, Randoms pētīja savu kreisā īkšķa nagu.

“Redzi, man ienāca prātā — ja ir vēl kāds, kuru tu par varītēm kāro izslēgt no spēles, tagad ir īstais brīdis padomāt, kuram piesiet vainu.”

Iegrimis domās, aizsmēķēju cigareti.

“Nav peļami,” es prātoju. “Taču patlaban es nevaru atļauties upurēt vēl kādu brāli. Pat Džulianu ne. Piedevām viņš ir vismazāk ticamais kandidāts.”

“Tam nav obligāti jābūt kādam no ģimenes,” Randoms neatlaidās. “Amberā ir papildnam dižcilšu ar iespējamiem motīviem. Teiksim, sers Redžinalds...”

“Met mieru, Random. Vainas uzgrūšana citiem arī ir izslēgta.”

“Kā vēlies. Tad manas pelēkās šūniņas ir izsmeltas.”

“Jācer, ne tās, kas atbild par atmiņu.”

“Jā, labi.”

Viņš nopūtās. Viņš izstaipījās. Viņš piecēlās kājās, pārkāpa pāri nekustīgajam trešajam un piegāja pie loga. Atvilcis aizkarus, viņš labu brīdi vērās ārā.

“Jā, labi,” Randoms atkārtoja. “Tas būs garš stāsts...”

Un viņš sāka balsi šķetināt atmiņu stāstu.